TRISTIS CONSANGUINITAS.
GLORIOSA ſcilicet HÆREDITAS.
id eſt.
AFFECTUUM
p. n. HÆREDITARIORUM
THEORIA,

SUMMO FAVENTE NUMINE.

Authoritate & Juſſu,

GRATIOSI COLLEGII MEDICI,

in

Perantiqua Univerſitate Tubingenſi,

PRÆSIDE

DN. GEORGIO BALTHASARE METZGERO, Med. Doct. Prax. Anatom. & Botan. Prof. P. h. t. Facultatis DECANO, DN. Præceptore ac Patrono ſuo omni honoris & obſervantiæ cultu ætatem proſequendo,

PRO LICENTIA,

legitimè capeſſendi

Supremos in Medicina Honores,

&

PRIVILEGIA DOCTORALIA,

publico exhibita examini.

IN AULA NOVA.

Ad diem Aprilis

à

JOHANNE ZELLERO, Linzingenſi, deſignato Phyſico Charopolitano.

TUBINGÆ.

Typis GREGORII KERNERI.

THEOREMA I.

DAri morbos tàm organicos, quàm ſimilares, aut ſecundùm omnia quatuor morborum genera, ut diſtinguit *Ioh. Conradus Wechtlerus*, Auguſtiſſimi Imperatoris *Leopoldi* perſonæ quondam Medicus *hom. or. & occid. l. 2. diſp. 7. difficult. 14.* qui verbis *Arnoldi de Villa nova parabol. Med.* in ſemine parentum hæreditantur, ſive quorum à parentibus ſemina in liberos, quaſi transplantatione factâ, propagantur, quorumque nati citiùs utplurimùm certiùsque *l. Fernelij*, judiciô *l. de morb. caus. 11.* quàm paternorum bonorum hæredes fiunt, ipſa rerum magiſtra, quotidiana experientia, abunde teſtatur, nec non Doctorum authoritas & ſana ratio corroborant.

§. 1. Dubitari quidem de his, præſertim organicis, *Paulus Ammannus parænes. ad diſc. circa inſtit. Med. emend. l. 2. p. 2. c. 18.* cum pluribus videtur, imo figmentum putat *l. d. p. 3. c. 4.* dubitationisque rationem non unam *Gr. Horſtius* collegit & refutavit *de morb. eorumque caus. & ſympt. exerc. 6. q. 1.* & alibi, *cui junge Hipp. de loc. aër. & aqu. Gal. comm. in 6. aphor. 28. Zac. Luſitanum prax. hiſt. l. 1. c. 6. l. 2. c. 1.* nec ratio obſtat, quin, qui externa corporis lineamenta, mores & valetudinem bonam in filios ſubinde transfundunt parentes, internam partium diſpoſitionem, imbecillitatem & morbos transfundere pariter valeant.

§. 2. Hæreditarii hinc communiter dicuntur, aut ſecundum *Fr. Oſwaldum Grembſium hæreditales l. 2. arbor. integr. & ruin. c. 1. §. 10. Guer. Rolfinccius* parentales, gentilitios, connatos vocat *method. ſpec. Med. comment. l. 3. ſ. 2. c. 28. 35.* & inter addenda *ad l. 2. c. 33.* ſeminales *Helmontius*, habituales *Mercatus* dicunt.

THEOREMA II.

Deſcribo qualitates p. n. à generantibus ſimili labe jam ante infectis cum ſeminalibus principiis per ideam impreſſam genito communicatas.

§. 1. Unde facile contradiſtinguuntur aliis affectibus p. n., quibuscum affinitatem quandam alere videntur, *quos* inter (1.) *congeniti* communiter dicti morbi ſunt, qui æque fœtui in utero accedunt, cum hoc naſcuntur, ſive naturæ errore cum primis ſtatim partium ſtaminibus, ſive his jam poſitis, ob parentum ægritudinem, admiſſo matris in uſu rerum n. n. vitio, fiant, liorum tamen ne umbrâ quidem ante in parentibus visâ. Ita cœcum ἐκ γενετῆς *S. Iohannes Evangeliſta deſcribit c. 9.* ex ſanis conjugibus ſurdos & mutos editos *Fernelius* memorat, hydropicum in utero factum *Georgius Segerus* vidit *ephem. natur. cur. ad ann. 70. obſ. 42.* nilque communius, ſecundum *Phil. Iacob Sachſium Schol. ad d. l.* quam motibus convulſivis fœtus in utero torqueri, ſi gravidæ forte ex terrore, ira, triſtitia humores commoverint. Omphalodem enterocelem ex matris culpa natam *Dominic. Panarolus pent. 2. obſerv. 1.* animadvertit, podicis defectum, quo cum puer in lucem prodiit ex matris imaginatione, *Gu. Fabritius Hildanus apud Greg. Horſt. epiſt. med. l. 2. ſ. 20. epiſt. 1.* vidit, alii alia; At *illi* præexiſtunt ſpecie iidem, ſive in utroque, ſive alterutro parente, indeque cum ſeminalibus ſtatim principiis in ſobolem traducuntur. *Franciſcus Gliſſonius illos* hæreditarios propriè ſic dictos, *hos* impropriè vocat *de rachit. c. 15.* (2.) *Contagioſi*, quorum ab hæreditariis diſtinctionem *Thom. Eraſtus diſput. med. 13. §. 41.* monſtrat. (3.) *Franciſcus Oſwald Grembs*

Grembs. ſilentium, ut nominat, morborum comparationem cum his ſuppeditat *l. 2. c. 1. de morb. in genere.*

§. 2. Siſtunt ſe hæreditariorum veſtigia in omnibus corporis ventribus, imò omnium ventrium partibus, quorum digniora, ne copia obruar, vel digito ſolum offendiſſe ſufficiat, initiô à capite, ventre ſupremo, factô, ubi vix affectus occurrit, quem in ſobolem à parentibus in liberos aliquando tranſiiſſe, Dd. non obſervarint. *Capitis doloribus* perpetuis, quibus de parentes antea conqueſti fuere, laboraſſe liberos *Th. Williſius* teſtis eſt *de anima brut. p. 2. pathol. c. 1.* *Vertiginoſam* in prolem derivatam *diſpoſitionem Gu. Rolfinccius* accuſat *method. cognoſc. & cur. affect. corp. part. diſput. 2.* nec alienus ab hoc *Amatus Luſitanus* videtur, qui omnes fere Ægyptios duo morborum genera pati, oculorum obtenebrationem vertiginoſam & teſticulorum rupturam, teſtatur *c. 5. cur. 77.* cui tamen ut in aliis ſubleſtæ ſæpius fidei homini aſſenſum ſuum addere detrectat *Valent. Henr. Voglerus diſp. Inaug. de vertigin. §. 94.* hæreditariam *apoplexiam*, (quamverò in dubium vocat Crato *conſil. med. 37. epiſt. med. 173.*) *Petr. Foreſt. l. 10. obſerv. 75. & 80. in ſchol. epilepſiam Petrus Poterius c. 2. curat. med. 48. Brunerus conſil. pro epileptico p. 104. Th. Bartholinus c. 5. hiſt. anat. 61.* deſcribunt, *ipſeque Cous l. de ſacr. morb. admittit.* *Triſte* ſeu *melancholicum* parentum *delirium* ſubinde in filios ire, & quidem ſecundum *Plutarchum de tard. Dei vindict.* neceſſitate quadam, *Hermannus Grube de morb. transpl.* adſtipulatur: Hiſpanis ita & plurimis Galliæ provinciis familiarem eſſe *Gu. Rondeletius* autor eſt *meth. cur. morb. l. 1. c. 41. alter. de melanch.* Communis, ſcribit *Williſius l. c. c. 12.* obſervatio eſt, homines à parentibus ortos quandoque inſanire ſolitis, eidem morbo obnoxios fore ſæpe etiam poſt 30. aut 40. demum annos; ſeros in nepotes *maniam* traduci expertus *Helmontius* conſentit. *Stultos* generare *ſtultos*, *ſtupidos* ſui ſimiles, jam in proverbium abiit, nec pluribus ſive verbis ſive exemplis opus eſt, ubi res ipſa loquitur. *Philippus Grünlingius* debilis à parentibus profectæ *memoria* meminit *med. pract. l. 1. p. 1. c. 8.* aſſentiunt *F. Platerus t. 1. prax. c. 1. P. Laurembergius in mnemon. Cicer.* De *Somnambulatione* iterum *Williſius l. d. part. 1. c. 16.* Novi, inquit, in quadam familia, ubi & pater, & nati omnes huic affectioni ſunt obnoxii, fratres noctu in ſomnis ſæpe per domum diſcurrere, interdum convenire, ac invicem obvios factos comprehendere, adeoque

ſe mutuo exuſcitare. Hæreditarium Alpinis malum etiam fœdæ *Strumarum* protuberationes ſecundum alios apud *Th Bartholinum* ſunt, *de nive c. 34.* forte etiam Carinthiæ & Styriæ incolis, quorum in collo decus & ornamentum audiunt ex propria civium confeſſione *ephem. nat. cur. ad ann. 1. obſerv. 57.* adde *Platerum t. 3. p. c. 1. & 3.* In *oculos* labem ſubinde hæreditariam transcurrere, niſi chartæ & perſonis parcerem, exemplo non uno probatum irem; vel ſola *cataracta* ſufficiat in præſens, quem puer in utero contraxit, apud *Greg. Horſtium p. 1. epiſt. med. l. 2. ſ. 20. epiſt. 1.* matre ob intempeſtivam illachrymationem, gravidâ eâdem, ut *Dn. Meibomius* ſuſpicatur *diſput. de ſuffus.* prius afflictâ; plures *Buckiſchius* in ὀφθαλμοδουλείᾳ in infantibus recens natis obſervavit. Ἀμαύρωσιν hæreditariam *Ioh. Daniel Major diſp. de hac*, *palpebrarum nictationem* ἵππον *dictam Sennertus l. 1. part. 3. ſ. 2. c. 10.* notarunt. Luſcos luſcis naſci *Ambroſius Paræus l. 23. de gener. hom. c. 22.* affirmat. An *linguæ* ſubinde vitia hæreditarium contagium ſapiant, dubium videtur. Communis quidem vox eſt, balbos balbis naſci; ſed dubio procul conſuetudini interdum & conſortio aliquid dandum eſt: quid ſi enim ut juxta claudum habitans ſubclaudicare diſcit, ita cum blæſis pueros à teneris converſantes quid blæſitatis contrahere facile dixerim? vide *I. Rudolph. Camerarium memorab. med. c. 11. p. 41. 42.* hinc ferè in pueritia ita laborantes ſucceſſu ætatis, cum vitium agnoſcant, hujus capti tædio, ſub converſatione aliorum recte pronunciantium, linguam non rarò corrigunt.

§. 3. Sed nec medius ab hæreditario contagio hoc venter immunis eſt: ſæpe, quæ in parentibus vitioſa pulmonum conſtitutio latet, eadem in filium transvehitur. *Phthiſin* hæreditariam characterem habere, quo ſe propagat & multiplicat *Michael Etmüllerus de chir. infus. §. 7. concl. 6.* cum *Avicenna* concedit, eâque certitudine nititur, ut tabida ſtirpe ſati natique pari fere morbo omnes contabeſcere ſcribat *I. Fernelius de part. morb. & ſymptomat. l. 5. c. 10.* *Rombertus Dodonæus* avum, patrem & liberos omnes ita periiſſe notavit *pr. med. c. 31.* In quintam & ſextam generationem excurriſſe labem & cunctos enecuiſſe *Hieron. Fracaſtorius l. 2. de contag. morb. c. 9.* teſtis eſt, idemque fatum filia Euryanactis apud *Hippocratem* malò ſuo experta fuit *in epid.* *Hæmoptyſin* ex diſpoſitione hæreditaria etiam naſci *Wedelius* largitur, ſi ex familia phthiſica oriundus æger eſt *diſp. de Ægro hæmoptoë laborant. p. 8.* Si nono

ma-

matrem menſe *pleuritis* premit, proles etiam in pleuritidem proclivis ex *Fortun. Fidelis relat. med.* (quas non-nemo nuper, neſcio qua fide, ſub tit. ſchol. JCtorum Medicâ, cætera nec paginâ imò nec literâ quidem mutatis, *Thomæ Reineſii* nomine edidit,) *l. 3. c. 3.* gignitur. *Aſthmatis* diſpoſitionem hæreditariam *Rolfincius epit. pract. l. 2. p. 1. c. 2.* memorat, exemplo *Foreſtus* munit *l. 16. obſerv. med. 9. Febrium*, ſi locum his hoc loco cum *Paulo Barbette prax. l. 3. c. ult.* facere licet, hæreditarium contagium *Th. Bartholinus c. 4. epiſt. med. 86. & ſeq.* ſuſpectum reddit, idemque fœtui ex quartana gravidam tenente *Fortunatus Fidel. l. c.* minatur.

§. 4. Nec rem aliter geri circa infimum ventrem, qui vel ſolam experientiam conſulit, aſſeret; nihil & hîc ab omni parte beatum. *Nauſeæ* hæreditariæ & *faſtidij certorum ciborum Mauritius Hoffmannus* meminit *inſtit. med. diſp. 9. picæ Gr. Horſtius l. 4. obſerv. 5.* Novi de connata ventriculi infirmitate conquerentem, non ſibi ſolum propriâ, ſed toti familiæ quaſi domeſticâ, vel leviſſimo in diæta admiſſo errore, aſſumtisque ſub nocte toſtis aut frixis, tormina poſt ſe trahente exquiſitiſſima; ex *hypochondriaco hypochondriacum*, *à lienoſo lienoſum* fieri *Autor de morb. ſacr.* confitetur. *Scorbuticis ſcorbuticum naſci Gu. Charleton de ſcorb. p. 157. Drawizius de ſympt. ſcorb.* & neſcio quis non? concedunt, mirumque ſecundum *Reuſnerum de ſcorb. ex. 5.* etiam malum in nepotibus recruduiſſe, totas aliquando familias infeciſſe *in not. Frider. Deckeri ad prax. Barb. l. 4. c 3. ad tympanitidem* ſuum etiam ὀπιβάλλον μέρος parentalis diſpoſitio contribuit *Richtero* judice *diſſ. de hac. Nephriticorum* meminiſſe terret, qui ſuis utplurimum parentibus glorioſam hanc, ſi diis placet, hæreditatem acceptam referunt, unde affectum hunc omnium maximè hæreditarium morbum ſcribit *Fernel. l. 6. de part. morb.* utut dubium non unum in contrarium *Ioh. Chriſtianus Iehringius* moveat *exerc. med. de calc. in humano corp. generato. ſ. 1. c. 6.* Hæreditariam ad Χάυνωσιν diſpoſitionem à parentibus, præcipuè genitore ramicoſo, transfuſam *Ioh. Rudolphus Ringelmannus diatr. Inaugur. de Enteroc. c 4. §. 7.* arguit.

§. 5. Denique nec in extremis artubus hic tàm efficax mali hæreditarii fomes deficit aut labaſcit. *Eryſipelas cruris* ex hoc traduce veniſſe *C. Theophilus Berlinus advers. obſerv. 63.* vidit. Ipſe, ſi meis etiam obſervationibus pretium aliquod ponendum eſt, novi in puella patrium

malum

malum ita radicatum, ut ad lubitum & nutum vel ſolâ forti imaginatione idem advocare potuerit. *Scabiem* à parentibus in liberos ire aliquando Autores non inviti largiuntur, præcipuè verò væ illis minatur *Ant. Molinetti in Anat.*, qui ortum ex parentibus *lue venereâ* infectis duxerunt; erumpent, Autoris verbis, aut in infantia morbi, aut adoleſcentem corripient, inhiantemque ad meliora peſſundabunt. Pueros ita peſſundatos *Gr. Horſtius l. 2. p. 2. obſerv. med. 11. Laz. Riverius commun. à Samuele Form. obſerv. 26.* afferunt. An vero æquè facilè à patre ut à matre tradux hic propagetur, ſcrupulus multos vexat, quo de removendo circa cauſas & propagationis modos mox videbo. De *ſpinæ ventoſitate* hæreditaria *Merclinus annot. in Pandelphin. ad c. 5.* conſulatur. *Paßiones juncturarum* omnes hæreditarias *Iohannes de Concaregio* proclamat; *podagrâ* plerosque infeſtari, quod parentes aut avos podagricos habuerint *Pergamenus comment. in 6. aph. 28.* reliquit: transſeminatâ ita podagrâ *Franciſc. Barbarus* laboravit, quem, ut hæreditatem hanc æquo animo ferat, *Franciſcus Philelphus* conſolatur *Epiſt. fol. 65.* fratres alios duos, qui triſte hoc inter ſe patrimonium diviſerunt, *Felix Platerus obſ. l. 2.* memorat.

THEOREMA III.

Tanta nonnunquam inter parentum (prototypum) & ortum (ſimilem in liberos transvectum) morbum ſimilitudo intercedit, ut hic cum illo easdem partes, eandem ætatem, eundem vitæ ſtatum occupet, eundem progreſſum, idem augmentum ſumat, ſymptomatibus iisdem ſtipatus incedat, eôdem ſub ætatis termino finiat.

§. 1. Pro hoc theoremate ſtat *Williſius l. c. de anim. brutor. part. 2. Patholog. c. 14.* *Arthritici*, inquiens, ut plurimum gignunt *arthriticos*; atque morbus hic à parentibus in natos deſcendens in utrisque non modo pares fructus & circa easdem ætatis periodos maturatos habere

ſolet

ſolet, ſed plerumque in *iisdem membris* primas radices agit, & ſimiles ubique progreſſus obſervat. Nec deſunt aliorum obſervationes.

§. 2. *Arthritide* vagâ ſcorbuticâ laborantem *Hermannus Grube* novit, quâ parens *eâdem ætate* ſub parium ſymptomatum ſatellitio vexatus laboravit, *l. c. c. 3. ſ. 1.*

§. 3. Ortum *eundem vitæ ſtatum* cum originante ſervare, quo præſente evigilat quaſi, abſente verò quieſcit, ſingulari caſu, ut communiores taceam, *Excell. Dn. D. Reiſelius, Archiater Würtembergicus meritiſſimus, patronus meus ſummè venerandus*, confirmat *Eph. N. C. ad annum 71. obſ. 225.* maritum referens, qui uxoris, quoties gravida fuit, perſonam egit, pro hac vomuit & picâ laboravit. quod idem poſt filius maritus factus, ut pater, ingravidatâ uxore ſive paſſus fuit, ſive egit. Apud *P. Borellum* claudo à parente nati recti primùm ac benè conformati, *eodem*, quo pater *anno* claudicare cœpit, vitio hæreditario expergefacto claudi & ipſi facti ſint *c. 1. obſerv. rarior. medico phyſ. 7.*

§. 4. *Eâdem* cum parentibus *ætate* lue hæreditariâ liberos extingui, phthiſicorum nonnullorum exemplis *eâdem* cum parentibus *ætate* pereuntibus *H. Fracaſtorius l. 2. de morb. contag. c. 9.* corroborat.

THEOREMA IV.

Quanta verò ſimilitudo inter prototypum & ortum intercedit, tanta quoque nonnunquam diſſimilitudo; ita ut ortus cum prototypo neque tempore infeſtationis, neque continuitate durationis, neque gravitate conveniat.

§. 1. Morbi parentum, qui in liberos tranſeunt iidem licet ſpecie, in cæteris tamen illis exactè ſemper non reſpondent, nec *eo*, quo in parentibus cœpere, *ætatis termino* incipiunt, & ſeminia ſua exaltant, nec æqualiter finiuntur, ſed modo anticipant, modo poſtponunt, jam primâ ſtatim ætate, jam in provectiori demum expergefiunt; Novi, quem podagrici dolores miſerè fatigabant: ſopiebat illos quidem ad annum

usque trigeſimum; admiſſis autem cauſis procatarcticis, cum impetu eundem repetebant: natorum alius vigeſimo ſeptimo, alius decimo, contagium hæreditarium ſenſerunt.

§. 2. Mutat etiam continuitatem ſeu durationem in poſteris malum, quodque in parentibus erat interpolatum, intermiſſione ad menſes, imo annos aliquot gaudens, in liberis fit continuum, ad mortem usque ſubinde comitans: nonnunquam verſâ vice mitius hos ferit, imo penitus præterit, in nepotibus verò redivivum. Exempla ſi deſideras, en! egregium apud *H. Grube* loco *ſæpe* citato *ſ. 2. c. 1.* Nota, ſcribit, mihi familia quædam eſt, in qua per intervalla tantùm deliravit parens, filii verò ab hoc malo prorſus immunes tantis tamque egregiis fuere animi dotibus, tanto rerum uſu & peritiâ illuſtres, ut munera geſſerint cum applauſu omnium inſigniora: at continuum in nepotibus fuit longèque vehementius, quod in avo conſuevit ſtatis ſaltem temporum periodis redire delirium. Ipſi tamen annis tenerioribus, quod & ipſum meretur obſervari, & dociles adeò erant, & pro illa quidem ætate idonei, ut ſpem eximiam promitterent frugis olim proventuræ, in quibus annum vix vigeſimum agentibus ita pedetentim perturbata mentis eſt ſanitas, ut de ſtatu ipſo tandem dejecti continuò cœperint delirare.

§. 3. Nec ſibi ſemper ſimiles ſunt gravitatis & ſævitiei intuitu, qua longe majori ſæviunt ſubinde ſemina in poſteris, quam in parentibus, graviorum illos ſymptomatum tyrannide excruciant, ſubinde etiam alium genium faciemque terribiliorem induiſſe videntur: ſpecimen ſiſtit aſſerti familia quædam malo hypochondriaco nobilis, mihique cognita; hæc ut late ſe diſſeminabat, ita malum hoc hæreditarium omnibus etiam transmittebat, ſed gravioribus longe veſtigiis in liberis quam in parentibus conſpicuum. Ulcera enim tantùm non corroſivam ſtillantia materiam in pedibus omnes alebant cum inſigni tumore, à quibus immunis pater erat, matre ſubinde rara & levia in ſe veſtigia notante: at in nepotibus contagium hoc parentale vires longè majores & imperium ſibi non modo in corpus, ſed & animam ſumebat, triſte delirium ſeu melancholicum cum maniæ minis procurando aliis, aliis convulſionum motus graviſſimos non ſine magiæ ſuſpicione excitando.

THEO-

THEOREMA V.

Nonnunquam transfunditur in omnes, nonnunquam in aliquos, ſive in omnes, ſive in aliquos, vel æqualiter vel inæqualiter, plerumque cum, nonnunquam ſine intermiſſione.

§. 1. Adeò communicativum ſui hæreditarium hoc bonum ſcilicet eſt, ut omnibus ex iisdem natis parentibus hæreditas hæc quaſi ab inteſtato, velint, nolint, adeunda ſit, triſti id experientiâ tantum non quotidianâ præter jam dicta adductaque exempla comprobante: Frequentius tamen non omnibus, ſed uni aut alteri tantum cedit; cæteris excluſis. Inæqualis hujus diſtributionis exemplum iterum ſuppeditat *Grube l. c. ſ. 2. c. 2.* in fœmina phthiſicæ expoſita diſpoſitioni, quæ tres quidem liberos in ipſo morbi curriculo peperit, filiolæ autem natu minimæ hæreditariam labem hanc ſolùm reliquit.

§. 2. Interdum idem quidem *μίασμα* in omnes transfunditur, non tamen eandem in omnibus, ſed diverſam partem etiam occupat, proque hujus conditione & receptivitate affligit: Ita relatum memini podagricum patrem, liberorum verò alterum podagrâ, alterum nephritide, tertium iſchiaticâ correptum.

§. 3. Adſunt parentibus nonnunquam complicati morbi, quos ſimul & ſemel omnes in omnes & ſingulos liberos non diſtribuunt, ſed velut diviſis copiis, hic illum, ille item alium occupat: ex ore *Excellentiſſ. Domini Capelleri, Viri Theor. & Pract. Med. ſcientiſſimi, Phyſici Civitatis Vayhingana meritiſſimi*, habeo, aluiſſe virum in arte pharmaceutica peritiſſimum ulcera & tumores in pedibus à juventute ad annum usque ætatis quinquageſimum, quæ poſt ſuccedens podagra ſuſtulit: at & hâc brevi evaneſcente, nephriticis doloribus illis longè immanioribus, (ut podagram priorem auream reſpectivè vocarit) correptus fuit, qui ipſi tamen reductâ podagrâ iterum evanuere: Huic quot morbi, tot liberi erant, quibus ſingulis ſingularem etiam quaſi locabat, natu majori podagram, minori ulcera, minimo calculum.

§. 4. Nonnunquam liberi de parentum labe plane nihil imbibiſſe videntur, nec actu in ſe eandem experiuntur, vitium nihilominus propagini inſitum, quæque diu jam in ſe extincta parentum ſeminia credidere, in ſuis liberis, parentum nepotibus, reviviſcere vident; id quod de ſimilaribus æquè ac organicis morbis probatu haud difficile eſt. Conſul erat hujus oppidi claudus, filius pedes ſanus liberos de ſe genuit omnes claudos: ſimile quid *Borellus c. 1. obſ. med. 7.* habet.

§. 5. Communius tamen non interruptâ ſerie malum à patre in filium ſerpit, ab hoc in nepotes, gliſcuntque igniculi continui per multas generationes, quod ex *Fracaſtor.* jam ſupra *citat.* & quotidianis experimentis videre eſt.

THEOREMA VI.

Formatio corporis humani, ſtructura & figuratio adeò diverſa ſ. & p. n. fit & dirigitur ſuis ideis.

§. 1. Mirabile hîc ſe naturæ myſterium pandit, quod in attentionem quemcunque meritò trahit, cauſa nimirum, quâ omnia adeò concinnè in ſuperbam hanc fabricam conſurgunt, modus, quô homo ad figuram hanc elegantiſſimam deducitur; in cujus inquiſitione cauſæ in angiportum redacti *Autores*, alii DEUM ipſum ἀπὸ τῆς μηχανῆς advocarunt cum *Gu. Harvejo*, alii ad naturam ſeu formam ſpecificam cum *Hippocrate & Philoſopho* confugerunt, alii λόγον ποιητικὸν ſeu πλαστικὸν cum *Alberto Magno* & *Iacobo Schegkio*, utut in ſenſu non uno, requirunt, alii, (ut taceam *Scoti* & *Averrhois* vim cœleſtem, *Avicennæ* intelligentias, ſpiritum ſeu animam genericam per totum mundum diffuſam *Platonicorum*) cum *Theophraſto Paracelſo*, *Helmontio* & *Chymicorum* potiſſimis Archeum ſeu Archæum, qui omnia in corpore movere creditur, in ſubſidium trahunt. In modo verò explicando aqua omnibus hæret, ut hinc indè videre eſt. *Heinricus Regius in phys. nat. l. 4. c. 14.* Gordii hujus nodi ſolutionem ſe omnium clariſſimè inveniſſe putat, dum formationem fœtus perfici ſcribit calore cùm uteri, tùm ſeminum, quô horum particulæ in utero agitantur; hæ verò agi-

tatæ

ratæ ob ſuas figuras & magnitudines, quas in meatibus ſeminariis certo modo temperatis & figuratis ſunt adeptæ, neceſſariò in utero in perfectum animalis generandi germen ſucco alimentari inſtructum & membranulis veſtitum, ſemina ſtirpium aliquo modo referens, abeunt; hancque ſubjungit formationis fœtus explicationem adeò manifeſtam eſſe, ut jam nulla ampliùs neceſſitas cogat, ullam animam alteriusque facultatis ideam, phantaſiam, Archeum formationis Autorem in utero vel ſemine effingere. Sed quam longè & hic, qui primâ fronte Apollinis oraculum promittere videtur, aberret, obſcurum per æquè obſcurum explicando, *Isbrandus de Diemerbrock anat. corp. hum. l. 1. c. 28.* ad ſatiem oſtendit.

§. 2. Cæterùm, ſi quid in re obſcurâ divinandum, ut me breviter abſolvam, piè quidem & theologicè, adeoque veriſſimè hîc nonnulli primam & univerſaliſſimam omnium rerum cauſam agnoſcunt Deum Ter. Opt. Max. in quo ſumus, movemur & vivimus; ſed eſſe tamen in rebus naturalibus cujuscunque in ſuo genere determinati effectus determinatam cauſam, nemo non novit, quam & in præſenti negotio meritò deſidero. Formam ſpecificam ſeu naturam actionum omnium in corpore, & conſequenter etiam partium formationis cauſam eſſe, facilè largior; quippe quæ dat rei eſſe, operari & diſtingui: verùm nec hæc immediatè ad effectus productionem & ſpeciatim partium corporis noſtri conformationem accedit, ſed certis & idoneis inſtrumentis utitur, ideis *Recentioribus* dictis, quaſi typis, quibus ducitur, determinatur in actione, ex quarum directione tanquam in ſpeculo, quid agendum cognoſcit, cognitumque ſine confuſione expedit; his mediantibus dirigitur, ut hominem homini formet ſimilem, ut in ſpecie filius patri, filia matri &c. reſpondeat in lineamentis, ut valgus valgum, blæſus blæſum generet, vide *Dn. Ettmüllerum diſput. de mors. viper. punct. 5. §. 3.*

§. 3. Hærent hæ ideæ in ſemine, & præcipuè parte ejus ſpirituoſâ, quæ facit, ut fœcunda ſint ſemina *2. de generat. animal. 3.* (voces calidum cum *Philoſopho*, ſpiritum vivificantem, architectonicum, vim plaſticam, temperamentum innatum, animam materialem, vegetativam, Archeum ſeminalem cum *aliis Autoribus*, aut quocunque libet nomine, perinde eſt, modò in re nobiſcum convenias) ab omnibus

 & ſin-

& ſingulis corporis partibus communicatæ. Imò ſunt ipſi ſpiritus ſeminales certo modo à partibus modificati & quaſi figurati: Ut enim ab omnibus corporibus viſibilibus radii infiniti ſubtiliſſimi exeunt exprimentes figuram & colorem externum illorum corporum, è quibus emanarunt; ita è ſingulis corporis partibus corpuſcula quædam ſubtiliſſima inſtar atomorum ſpirituoſiſſimarum exeuntia dicto ſpiritui immiſcentur, qui talem partis, unde effluxere, impreſſionem accipit, non ſolius figuræ, ſed totius naturæ, ut in aptum ſubjectum, cui inhæret, incidens ſimile producere & formare valeat illi, à quo impreſſas notas & proprietates accepit; hinc in ſano ſtatu, quatenus naturaliter ſive ordinariè (ſit venia termino) ideatus eſt, agit rectè & formationes naturales promovet; præpoſteris verò ſive præternaturalibus ideis inſtructus, in conſtitutione morboſâ, operationes degeneres & vitioſas relinquit, conſule pluribus *Isbr. Diemerbrock. l. c. c. 27.*

THEOREMA VII.

Semen aptum eſt ideas omnium partium benè & malè diſpoſitarum imbibere, ſeu ſpeſico quarumlibet illarum charactere inſigniri.

§. 1. Utrumque ex præcedentibus conſtat: quô enim modô partium ſive bona, ſive mala à parentibus in liberos diſpoſitio traduci aut propagari poteſt, niſi mediante ſemine? quô autem ſemen modô talia propagat, niſi in ſe ideas ſingularum ſive benè ſive malè diſpoſitarum partium imbibitas & quaſi inſculptas habeat? De modô autem quô fiat, quæſtio ab omni tempore intricatiſſima fuit. Facilè & feliciſſimè extricare hîc ſe poſſunt, qui ex *Hipp. de morb. ſacr.* cum pluribus ſemen à toto & ſingulis generantis partibus deciduum, & ita omnium & ſingularum partium naturam redolens præſupponunt, quod tamen præſuppoſitum cum meritò in dubium vocent cordatiores *Philoſophi & Medici, Ariſt. l. de generat. animal. 8. 17. 18. I. Fernelius 3. phys. 2. Andreas Laurentius l. 8. Anat. 4. Albertus Kyperus anthropol. c. 18. §. 11. ſeqq.* qui ſolidè refutat, vix apparet ſatis, quâ ratione ſemen ab ipſis partibus, unde nihil organis ſeminificis pro ſeminis generatione transmittitur,

titur, morboſum nihilominus characterem ſuſcipiat, & in fœtum transfundat. Ego quidem, ne quid diſſimilem, Davus ſum non Oedipus, nec mihi tantas lites inter tot tantosque Autores componere præſumo. Interim tamen, beneficio ſanguinis circulantis, plurimorum in pathologia ænigmatum & dubiorum ante hac obviorum ſolutionem hodie feliciter præſtantis, lucem etiam multam affundi transplantationi morborum & affectuum p. n. per principia ſeminalia poſſe perſuaſiſſimus ſum. Præſuppono autem ſepoſitis aliorum ſecus ſentientium opinionibus, qui vel liquorem nutritium nervinum cum *Fr. Gliſſonio in Anat. Hepat. Th. Warthono de glandul. Gu. Charletone in Oecon. animal.* vel lymphaticum cum *Clemente Nyloe de ferm. & nutrit.* aut ſeroſum cum *Hier. Barbato de ſanguine & ſero*, & aliis ſubſtituunt. Sanguinem ſeminis materiam eſſe, pro cujus defenſione ſententiæ *Diemerbrockius* ſufficientes rationes excogitavit *l.c.* Hic ergo cum perpetuo motu per omnes & ſingulas corporis partes maximas & minimas, ſummas & imas, pro nutritione & refocillatione, eat, ſine dubio facilè etiam characterem ſingularem, ſigillationem & impreſſionem quamcunque imbibit, hisque imprægnatus dum in organa ſeminifica ceu materia conſtituendi ſeminis refluit, topicarum hujus & illius membri affectionum ſigilla ſemini relinquit; fortè & ſtagnantes etiam ſordes morboſas à vitioſis partibus productas reperit, iis ſe commiſcet, easdemque, ut ſubinde ad alias partes, ita privatim ad organa ſeminifica ducit, ex quâ morboſâ materiâ morboſum neceſſe eſt generari ſemen & ex hoc conſimilem fœtum. Sanguinem ita ad labem quamcunque imbibendam facilem eſſe, nemo me judice erit, qui inficiatur.

§. 2. Quod & quale aër, magnus ille ſecundum *Coum* in valetudinem noſtram Monarcha, imperium ſibi in ſanguine mutando ſumat exerceatque, ſolicitus hîc non ero, veniente præſertim in probationem ipsâ experientiâ, pluribusque hinc imminentes injurias *Rolfinccio method. med. ſpec. comment.* ὡς ἐν γένει *l.2. ſ.3. c.38. ſeqq.* enumerante; nec de cibo & potu eadem patrantibus multum laborabo, loco dicto *c. 55. ſeqq.* ſufficienter itidem explicatis. Memoratu verò dignum eſt, quod non ſimplici vice ab *Excellentiſſimo Domino Præſide, Præceptore meo fideliſſimo, æviternùm ſummè colendo*, audivi exemplum, fortè nec viſum, nec auditum antehac Auguſtæ Vindelicorum olim notatum

pro

pro aſſerenda temperamenti & ſanguinis per res n. n. alteratione certè egregium, quod hoc eſt: Vir juvenis curis & negotiis publicis concatenatis implicitus tantam ſibi ſanguinis & ſpirituum intemperiem contraxerat, ut naturalis temperiei defectu tantùm non omnis ut accretionis ita nutritionis corporis ſpe exciderit, inſtar cornu pellucens; Mutato poſt hôc vitæ ſtatu, depoſitisquè curis & laboribus illis, ſub aquæ præſertim potu, eam ſanguini temperiem reddidit, ut jam quinquagenarius felici non modo nutritione, ſed & auctione corporis ſecundùm omnes dimenſiones ſenſibili ſub trium ſeptimanarum ſpatio gaviſus fuerit: tantùm victus & animi pathemata cum rebus n. n. cæteris faciunt valentque. Sed propius ad aſſerti mei teſtimonium accedit, quod in extrema non rarò corporis parte ulcus, gangræna, aut ſphacelus hærens, totum mox ſanguinem inficiat, corrumpat, atrophiam, mortem inducat, miaſmate procul dubio & labe in eum transfuſis & receptis.

§. 3. Sed duo hinc, antequam abeam, removenda dubia noto. 1. An ſanguis ſubitò tranſiens & ſolùm lambens quaſi partes ſtatim imbibere ſingularum ideas poſſit? non dubito. Si enim ſub hoc motu imbibere ſanguinem partes poſſunt & nutriri, quod egregiè *Ioh. Walæus epiſt. alt. de motu ſanguinis ſub fine* probat: cur non vice versâ ſanguis miaſma inde aliquod imbibere poſſit? Nec eô ſtatim momentô quô impellitur, iterum expellitur omnis: ut aquæ venas metallicas lambenti imprimuntur facilè qualitates in tranſitu peregrinæ; ita pari facilitate per corporis partes currenti idem accidere vero per quam ſimile videtur.

§. 4. (2.) Quî autem fit, quod manci mutiliquè parentes integros ſæpius liberos generent, iis præditos membris, quibus parentes ipſi deſtituuntur, nec conſequenter ideâ à partibus deficientibus inſpiratâ, nec ſigillatione ſanguinis aut ſpiritus ſeminalis factâ? reſpondet *Gr. Horſtius de cauſ. ſimilitudinis & diſſimilitud. fœtus*: mutilos tales parentes eſſe quidem quoad externas operationes, non quoad potentiam internam, ut vi principalium partium idea totius & per conſequens etiam earum partium, quibus mutilati parentes ſunt, in gradu perfectiori ſeminali principio generationis communicetur. Plurimum ego imaginationi hîc tribuo parentum cum *Diemerbrockio l. c.* quæ defectum iſtum idearum à partibus deficientibus denegatarum ſupplet: hi enim

cum

cùm continuò oculis & animo obverſantes habeant alios omnibus membris numeriſque perfectè conformatos, ſimilesque per fortem imaginationem etiam ſibi polliceantur, deficientium partium ideas ſanguini & ſpiritui ſeminali non minus imprimunt, quàm ſi ex partibus ipſis præſentibus modificatio iſta proceſſiſſet: vim hanc & efficaciam phantaſiæ in fœtu præſertim formando & deformando experientia quotidiana aſſerit, deque agendi modo elegantiſſimè *Digbœus de ſympath. Ioh. Marcus Marci in Philoſoph. Vet. reſtit. Gr. Horſtius l. c.* discurrunt.

THEOREMA VIII.

Ideæ ad modum dictum ſeminalibus principiis infixæ facilè variis omnium ventrium & artuum partibus ſeſe inſinuant, & affectus p. n. parentibus antè domeſticos cudunt

§. 1. De re ipſa nemo dubitet, cùm oculis & ſenſibus pateat: cauſas igitur in ſpecie ſuperius recenſitorum affectuum p. n. cum parentum ſimili labe infectorum ſemine in ſobolem transfuſorum pleniùs nunc videbo, veſtigia jam trita ſecuturus.

§. 2. Eſſe autem innatam & hæreditariam diſpoſitionem, propter quam unus præ altero aptior ſit, ut caput impleatur & doleat, *Pergamenus* ipſe confitetur *3. de loc. affect. 9.* quam vel in intemperie originali vel mala partis conformatione conſiſtere puto; illam ſeroſior & acrior ſanguis, frequentior *cephalalgiæ* cauſa, miaſmate à parentibus ſuggeſto, ſuppeditare poteſt, quo ſenſiles capitis partes diverſimodè moleſtantur, acredine ſalium acutorum punguntur & continui ſolutionem patiuntur: ſi enim pituitoſus pituitoſum, bilioſus bilioſum ſecundùm *Hipp. de morb. ſacr.* generat; cur non ſeroſi, acriori ſanguine prædito ſui ſimilem? Servat utique ſanguis naturam ſuam primogeniam & priſtinus novum in ſui conſortium rapit & diſponit, quemadmodum inſitionis ſurculi aut gemmæ arborei trunci ſuccum ſibi planè vendicant ex *Maur. Hofmanni prud. Med. ex ſangu. diſſ. 8.* Mala partium con-

conformatio hæreditaria auxiliatrices manus porrigit: Ut ex macrocephalis macrocephali gignebantur ex *l. de aër. loc. & aq.* pari facilitate alia vitioſa capitis conformatio in prolem derivatur: abſolvi quà præſens hæc videtur, ſi pori capitis partium à natura juſtô minores contingunt, ut eâ, quâ debent, facilitate ſanguis & admiſti humores non tranſeant, unde oneratæ partes & variè afflictæ dolent, & fortè cæteris corporis partibus frequentiùs, quod alterô etiam felicioris propulſionis auxiliô, quô cæteræ ferè omnes gaudent, muſculis deſtituantur. Qui cum *Galeno 9. de uſu part. 1.* & *Reald. Columbo de re Anat.* in ſuturarum defectu cauſam quærunt, fallaciam non cauſæ, ut cauſæ, in Arte frequentiſſimam, committunt, quam penſiculatius examinavit & exploſit *Schneiderus l. 2. de catarrh. ſ. 2. c. 6.*

§. 3. *Vertiginis* cauſam cum *Harvejano* contagio ſeminali per hæreditariam & cerebri peculiarem debilitatem transferri in filium *Rolfinccius* credit *l. c.* unde retentrix facultas ſpiritus in ſua theſi retinere nequeat, iidemque ob leves cauſas vitiosè moveantur. *Sebaſtianus Wirdigius* ipſam ſpirituum conſtitutionem p. n. & morboſam ex parentum conſtitutione ſimili in jus vocat *l. 2. medic. ſpir. c. 8. §. 2.* Non malè *Th. Williſius* cerebri nimis laxi & diſſoluti habitudinem innatam & originalem ſuſpicatur, unde poris & meatibus debitô apertioribus & nimis dehiſcentibus particulæ ſanguinis heterogeneæ &, ex hypotheſi, elaſticæ, ſimulque recrementa ſeroſa & morbida in caput ſuffuſa in cerebri meditullium ſine obice decumbunt, ſpiritibus ſeſe immiſcent & hos in motus vertiginoſos enormes agunt *l. 2. de anim. brut. p. 2. c. 7.*

§. 4. De *Apoplexia* hæreditaria quod dubitet *Crato l. c.* cauſæ ſatis non affert: nec enim ſi cum ſemine traducitur, intemperiei neceſſariò morbus ſtatuenda venit; traducuntur etiam morbi conformationis; nec hæreditarius omnis morbus, dum ſe propagat, actu ſit, neceſſe habet: duobus enim propagatio talis modis fit, vel quoad actum vel diſpoſitionem ſ. apparatum ad morbum ex *Alberto Kypero inſtit. Medic. l. 2. cap. 12.* clarius *Ludovicus Mercatus* idem admonet, habitum, ſcribens, hæreditarium eſſe in duplici differentia: unum actu morboſum lædentemque proprias individui generantis & geniti actiones, ut videre eſt in manco vel actu podagrico, ophthalmico &c. filium generante mancum, podagricum; reliquum verò p. n. quoque morboſum, cæterùm non habentem læſas actiones actu, naturam

turam tamen ipſas lædere: exemplo eſt pater inſalubri apparatu ad podagram vel ad quemcunque alium morbum affectus, non tamen podagrâ actu laborans, qui profectò generabit liberos eôdem apparatu affectos, quos etiam affectio eadem actu vexabit, quâvis causâ accedente. *l. de hæred. morb.* Quid ergò obſtat, ita apoplecticam in ſe diſpoſitionem circumferentem, dum generat, eandem etiam in filium diſſeminare, animâ juxta ideam ſemini impreſſam cerebrum formante & diſponente. Diſpoſitio hæc probabiliter ex judicio Experientiſſimi *Dn. Wepferi* in pororum illorum, qui ex arteriolarum capillamentis in medulloſam cerebri ſubſtantiam hiant, ſpiritibusque vitalibus tranſitum largiuntur, hæreditariâ anguſtiâ & coarctatione hæret, unde non ſuppeditatâ materiâ ſufficiente animalium ſpirituum generatio & reparatio, ſimulque influxus debitus impeditur *exerc. de loc. aff. in apopl.*

§. 5. Quô *epilepticum* malum modô hæreditarium onus fiat, dictu explicatuque, ut affectus ipſe, perquam difficile eſt. Qui μιάσμα epilepticum cum recentioribus nonnullis peculiari fermento comparant, ut revera de fermenti natura participare videtur, certo loco aut parti corporis impacto, facilè ex hac difficultate, in ſubſidium vocato circulari ſanguinis motu, extricare ſe poſſunt: cùm enim ſanguis per ſingulas partes fluat refluatque, non mirandum, ſi in tranſitu hujus vel illius partis pravâ διαθέσει afficiatur, νοσώδεις διακρίσεις auferat, iisdemque ſemen collutulet; idea impreſſa pòſt ſe in apta & conveniente parte cerebro, certô, fermentorum in morem, tempore, exprimit & quaſi depingit: ita è renibus & veſica epilepſiam hæreditariam ortam *Th. Bartholinus c. 5. diſt. Anat. 61.* deſcripſit.

§. 6. *Melancholiæ* & *maniæ* ſemina à parentibus in liberos eunt, labe per ſanguinem infuſa ſpiritibus animalibus, indoleque horum propriâ & naturali corruptâ: in melancholia, qui ærei, lucidi, ſubtiles, temperati, puri deſiderantur ſpiritus, ut illuſtrent cerebrum & objecta pura repræſentent, fuliginoſi, turbidi, impuri, craſsi, frigidi, emanationi liberiori impares fiunt, qui compagem cerebri potius obſcurant, hujus temperiem alterant, rerum imagines, velut nubibus aut tenebris obductas, offerunt; & ſecundùm *Galenum 3. de loc. aff. 6.* ut tenebræ externæ omnibus præſertim meticuloſis timorem incutiunt, hæ ſi mentis ſedem occupaverint, timorem atque mœrorem afficiunt

 detur-

deturpatis phantaſiæ idolis. Contra, ut fumô & densâ caligine in melancholia obfuſcantur cerebrum & ſpiritus animales, ita mania iſtis ſpirituum quaſi incendium accerſere videtur ex mente *Williſii*, ſpiritibus calidiſſimis & tantum non igneis redditis. Chymici ſpirituum indolem naturalem ibi in acetoſam naturam degenerare, hîc in nitro ſulphuream docent, utque melancholia in maniam abeat, ſulphuris ſolùm acceſſu in acorem degenerantibus ſpiritibus *Williſius* opus eſſe ſtatuit. *Felix* tamen *Platerus* θεῖον quid ſubeſſe ſuſpicatur *t. 1. prax. c. 3.* Quid de glandula pineali in hæreditariæ melancholiæ & maniæ cauſis enodandis *non nemo Recentiorum diſputatione de hujus nat. & præternat. ſtatu*, ex *Carteſii*, *Regij de la Forge* & *ſimilium* mente promittat, videre eſt in *l. cit.* Ego cum *Diemerbroccio* ingenuè fateor, quod ejusmodi ſubtilitates ipsâ ſubtilitate ſubtiliores longè captum meum ſuperent, *Anat. l. 3. c. 6.*

§. 7. Iidem ſpiritus vapidi quaſi & effœti toti ſpirituoſis, ſalinis & ſulphureis partibus ſub frigidis, aquoſis, terreſtribus immerſis & obrutis, *ſtoliditatem* per familiam propagati hæreditariam minantur, eoque certiùs, ſi capitis & conſequenter cerebri textura male ad parentum typum formata, poris gyrisque debitis non inſtructa, mole juſtô minore vel majore prædita, ineptâ figurâ deformata conſpirent, quæ ſingula neceſſariam ſpirituum emanationem, decentem per cerebrum diſpenſationem impediendo, labem animalis functionis poſt ſe notabilem trahunt: conformationem capitis in magnitudine vitioſam *Platerus* hôc nomine arguit *t. 1. pr. c. 3.* cerebrum mole per exiguum *Williſius* in fatua à nativitate reperit *neurolog c. 26.* Ut ſpecula diſtorta, ita cerebra malè figurata rerum ſpecies non rectè colligunt nec animæ rationali verè objiciunt. *id. Willis. de anim. brut. l. 2. c. 13.* parique ratione parentale *memoriæ* vitium in ſobolem transvehi crediderim.

§. 8. In *ſomnambulatione Williſius* iterum certam & peculiarem cerebri ejusque appendicis diſpoſitionem & conformationem deſiderat, quibusdam à nativitate & parentibus propriam, ubi ſpiritus animales non unà omnes ſuccumbunt & quieſcunt, ſed efferi & irrequieti nonnulli, cæteris feriantibns, ῥοπὴν ſumunt magis exteriùs, verſus partes motrices, ad originem nervoſam potiùs, quàm in cerebrum & ejus meditullium, poris & meatibus in globoſa cerebri compage infartis, & ſpiritibus hîc, quaſi lympha gelu conſtricta, conſiſtentibus; interim

ſim intra medullares cerebri & medullæ oblongatæ proceſſus, qui verſus originem nervoſam ducunt, ſubſtantia laxior & humore adventitiô minus occupata eſt, ut ibidem ſpiritus in motum promti ſe facilè exerant & nervorum capitella ſubeuntes, motus locales, quorum ſenſus communis & ſuperiores animæ facultates prorſus ignaræ ſunt, producant. *l. c. l. 1. c. 16.*

§. 9. Hæreditariæ ad *ſtrumas* diſpoſitionis cauſam *Platerus* in ſemine & facultate formatrice in utero quærit *t. 3. prax. c. 3.* Peculiarem *I. Riolanus* cum *Guidone* & *Ingraſſia* meſenterii conformationem, ubi harum ſedem & radicem ponit, ſuſpectam facit *enchir. Anat. l. 2. c. 19.* cui tamen contrarius *Thom. Bartholinus* eſt *anat. reform. l. 1. c. 20.* alii à ſanguine aut rectiùs ſucco nutritio fœtûs & ideis generantis dependere volunt.

§. 10. *Oculorum vitia* an hæreditariâ labe inficiant, dubitant multi, & quicquid hîc fit, injuriâ vel incuriâ externâ vel imaginatione maternâ fieri tam conceptionis, quàm geſtationis tempore credunt. Verùm ut fœtus à parentibus aliorum ſecum morborum ſigilla ſæpe ſæpiùs adferunt, ſic utique, humoribus etiam hæreditaria impreſſio fieri poteſt, propter quam *cataracta* oculis accidit, quam in primâ aliquando ætate oriri nihil novi alit, ut in textoris filio nonimeſtri *Borellus* obſervavit *c. 3. obſ. Med. 61. Gutta ſerena* juxta *Ioh. Veslingium* hæreditaria contingit, dum impeditô ſpiritus animalis influxu per nervi optici obſtructionem oculi humores temperamenti deliquium incurrunt, cujus ſemen mediante ſanguine non poteſt non particeps fieri. *obſerv. & epiſt. 67. Hier. Mercurialis* variis offenſi viſûs in parentibus cauſis accuſatis, filios iisdem pòſt vitiis infici non miratur; ſic enim ſcribit *Hippocrates l. de aere, aquis & locis* macrocephalos principiô arte & vitiô ita fuiſſe conformatos, deinde hujusmodi vitia fuiſſe propagata, ut integræ nationes viſæ fuerint macrocephalæ. *l. 1. prax. c. 28.* Naturalem muſculorum palpebrarum debilitatem *palpebrarum inſtabilitas* prodit.

§. 11. In *linguæ vitiis* ſi quid hæreditarii quærendum, malæ conformationi ab ideis parentalibus præſcriptæ potiſſimùm acceptum refero. Linguæ brevitatem *Galenus*, ſed ex propria confeſſione, ut cauſam rariſſimam, incuſat *Comm. 6. aph. 32.* Merentur nonnunquam culpam fibræ carneæ muſculorum relaxatæ ob præſentiam humidi copioſioris ad os, non à cerebro, ut communis fert opinio ex *comm. jam*

 cit.

cit. cui contradicunt *Sanctorius in meth. vitandi. error. l. 3. cap. 4.* *Schneiderus l. ſpec. catarrh. de catarrh. ſtomach.* ſed à ſanguinis oceano per vaſa ſalivalia ſub laborioſa linguæ motitatione ſtrictiùs compreſſa confluentis.

§. 12. *Phthiſicam labem* proſeminari hæreditarié qui inficiantur, ſenſibus & experientia obloquuntur, proindeque rectè veritatem vel odiſſe vel eidem protervè contradicere *Eccardo Leichnero diſp. de phth.* creduntur: *Cous* ipſe φθινώδεις καὶ πτερυγώδεις tales agnoſcit *3. Epid. Comm. 3. t. 70.* tabidos à tabidis fieri profitetur *de aër. loc. & aq.* nec propagationis modus dictu difficilis eſt: de facili enim ut temperamenti ſui characterem parentes, ita quoque in phthiſin diſpoſitionem, ſive pulmonum debilitatem, ſive ſanguinis acrimoniam & conditiones plures ſpectes, vi ſeminis, poſteris communicant: imò eô ipsô, *hæmoptoës* radices pariter ponunt, duos quaſi parietes unâ fideliâ dealbantes ſecundùm tritum.

§. 13 Eadem innata pulmonum imbecillitas *pleuritiden* nonnullis familiarem facere potis eſt, dum ſanguini effero cum impetu ruenti feneſtram aperit, hoſpitium præparat ſtagnanti & lentiſcenti turgeſcentiæ & incendii anſam conciliat; ita diſpoſiti annuâ fere pleuritide corripiuntur, nec niſi diſpoſitione hac cum ſeminalibus principiis fœtui impreſsâ, mater hæreditariâ eundem labe in pleuritidem proclivem gignit.

§. 14. Ad *Aſthma* hæreditaria propenſio & gentilitium jus ſeminali contagiô quaſi per odorem materno ſanguini communicata facit ſecundùm *Rolfinccium conſil. med. l. 5. cons. 8.* Pulmonum laxitatem quandam & debilitatem ad recipiendos aliunde adfluentes humores vel hos cumulandos *Sennertus l. 2. pr. p. 3. c. 2.* arguit *P. Foreſtus* in anguſta thoracis ſtructura cauſam quærit, *l. 16. obſerv. med. 9.* Ob inſignem pulmonum molem & toti familiæ malum hoc συγγενὲς *Theophilus Bonetus ex Fr. Sylvio in Anat. pract. l. 2. ſ. 1. obſerv. 57.* notavit.

§. 15. *Febrile* fœtui infundi *fermentum* principiis parentum ſeminalibus ante per ſpiritus ideigeros impreſſum, nutrimentum à matre calore febrili accenſum fœtum pariter diſponere & charactere eôdem inſignire, ex dictis vero perquam ſimile eſt: qualis materia ſpermatica parentum, talis nutritio fœtûs & valetudo expectanda ex *Maur. Hofmanni prud. Med. diſp. 5.* Διάθεσιν talem matri adfuiſſe neceſſe eſt, unde infantes ac pueri citra ullum vitæ errorem febrem quartanam

nam ipſô ortu contraxerunt apud *Ioh. Fernelium l. 4. pathol. febr. c. 14.*

§. 16. *Nauſea hæreditaria & faſtidij certorum ciborum* indelebilis indignationis animæ character fermento ventriculi impreſſus autor eſt *Mauritio Hofmanno inſtit. Anat. diſput. 9.* parique jure per fermenti hujus vitioſam & peculiarem, quàm ſubeſſe neceſſariò credo, conſtitutionem, *picam*, ſi eâdem mater conceptionis tempore laboret, transfundi poſſe, facilè largior. Ut enim rectè hoc conſtitutô, quæ bona ſunt appetimus & quibus nutrimur; cur non contrà colligere liceat, eôdem vitioſô & peculiariter corruptô, contraria appeti & quæ p. n. ſunt? In quo verò ſingularis iſta & determinata conſiſtat conſtitutio, quô appetitum modô determinet, ut hoc, non illud appetat, ex profundo Democratis puteo hauriendum eſt, nec hujus l. indagare. Ideis interim ejusmodi fermentum hoc in utero imprægnari poſſe, vel ex eo conſtat, quod in primo ortu cum primis ſtaminibus ventriculo potiſſimam partem congeneretur, inde fiat, unde reliqua omnia. vide *Helmontium l. quod imago fermenti imprægnet maſſam ſemine*, nec non *Excell. Dn. Præſid. hiſt. Anat. ventric. th. 23.* Alia ventriculi & coctionis vitia experiuntur alii, aliis characteribus vitioſis archeo ventriculi à genitoribus inuſtis. Cæterùm de pica illa an miranda an ridenda potius ſecundùm Autorem ipſum *theor. 3. §. 3. cit.* quâ maritus pro uxore laboravit, malô etiam quaſi hæreditariè in filium maritum transportato, evolvatur *Herm. Grube l. ſæpè cit. de morb. trans plant. c. 2. ſ. 2.*

§. 17. *Hypochondriacos, ſcorbuticos*, ſpleneticos vulgò dictos, ſanguinis ſui δυσκρασίαν & cæteros viſcerum apparatus quoscunque neceſſarios in ſui propagationem mali in fœtum promtiſſimè transplantare, experientia quotidiana proh dolor! fidem facit; cum naturali partium idea ſimul vitioſum ſanguini imprimitur ſigillum, & ex vitioſis generationis principiis extructæ partes non poſſunt non redolere principiorum ſuorum qualitates & quô ſemel imbutæ ſunt, odorem diu & tenaciter ſervare; prolixiora videſis apud *Gregor. Horſtium de ſcorb. ſect. 1. §. 12.* Nec monſtri quid alit morbificæ hujus diſpoſitionis ſeminium delitéſcere aliquamdiu in natis, demumque in nepotibus recrudeſcere & in actum deduci, accedentibus aliis neceſſariis ſuſcitabulis antè deſideratis, de quibus mox plura.

§. 18. *Tym-*

§. 18. *Tympanitidis* hæreditarium fomitem aliquando adeſſe, *Hippocrates 2. prorrhet.* teſtis eſt. Nimirum ut tinctura vitioſa ſemini immiſta in generatione in temperamentum & totius corporis oeconomiam invertendam jus ſibi & poteſtatem ſumit, ita huic etiam malo ſuppetias ferre novit.

§. 19. *Calculoſam* parentum diſpoſitionem in liberos derivari generarique à calculoſis calculoſos, niſi radix & principium illud *νοσοποιὸν* cùm ſemine in ſobolem transponendum certis de cauſis præpediatur, quarum quatuor numerat *Petrus Severinus id. Med. c. 2.* nemo rerum quotidianarum gnarus abnuet, nec probatione indiget, ipsâ ſuffragante experientiâ; ut eo magis mirari ſubeat, doctiſſimum *Mercurialem* hæc in dubium vocaſſe, & præter Fernelii autoritatem alios idem aſſerentes ubique obvios, præſertim apud *Schenckium in obſ. Med.* collectos, deſideret. *l. 3. prax. de affect. in fim. ventr. c. 29.* Notabile exemplum *Helmontij* locô omnium eſſe poteſt. *tr. Tartar. non in potu* §. *10.* pueri parente utroque incolumi editi, qui fratres præ ſe quatuor, ſorores tres ſanas habebat; ſolô autem hic trimeſtri à calculoſa nutrice alitus, ter lithotomi operam experiri neceſſe habuit: ſi hoc per cibum metuendum, quantò magis per ſemina, hominis archetypum, introduci nephriticam diſpoſitionem veroſimile eſt, dum parens unus aut alter ſemen hujus contagii ferax confert & διάθεσιν lithiaſi aptam communicat, quâ abſente nec renum nimia anguſtia, debilitas, ſiccitas, nec peculiaris *Fernelij* διάθεσις ſufficiunt. Nec dubii relinquunt *Iehringij* rationes ſupra citatæ, quas inter potiſſima; quomodo ſolum, & tantillum *Harveji* contagium à viro ſuggeſtum ſanguini, ut loquitur, materno, vel utero ipſi calculoſum vitium inſpirare poſſit? Si enim ſufficit hoc quodcunque à patre ſuppeditatum naturale contagium ad ideam partibus naturalem imprimendam, ad mores paternos aliaque inſculpenda, qui non ſufficiet etiam p. n. diſpoſitum ad vitia pariter inſcribenda & relinquenda: optimè ad præſens iterum *Helmontius tr. inventio tartari in morbis temeraria* §. *20.* morbos, dicens, nnnquam permiſtos eſſe ſemini materialiter, per modum tartari, nec tartarum vel cretam podagricam, &c. in ſemine præextitiſſe, ſed morbos à parenribus latere characteraliter in &c. quo de in diſcurſu pleniùs. Contagium hoc inſtar fermenti in mole minima etiam

activi

activi, ſuam ludere tragœdiam ſolet, eoque efficaciùs, quod ſecundùm *Recentiores* potiſſimùm in acido & ſalino hæreat. Singularem *Antonius Molinetti* cauſam à venarum lactearum diſpoſitione petit, cujus verba audiri merentur: ſunt, inquit, proni in calculum, quorum ſanguis plures particulas tartareas alit, quod accidere illis puto, quorum inteſtina majoribus lactearum oſculis patent, per quæ non modò puriſſimus chylus, ſed & terreſtres particulæ tartareæquè permiſtæ transfluunt, unde in ſanguinem & renes eunt, hîc ſubſiſtunt, novis continuè affluentibus augentur, niſi per ureteres tempeſtivè excernantur: hos ſi laxiores accepere liberi à parentibus, ad calculos hæreditarios diſponuntur *in Anat.* Alii pororum in renibus anguſtiâ à parentibus propagatâ contenti ſunt, quibus dum ſe accommodare nullô modô poſſunt ſalium craſſiores omnis figuræ diſproportionatæ particulæ cum ſanguine ad renes delatæ, in iis hærent, & concreſcunt, eô, quô videmus, modô ſalis particulas cum aquis in montium cavitates delatas ibidem hærere & concreſcere, aquas verò ulterius aſcendere & hinc ſalis fodinas oriri. Vide *Iohann. van der Laber diſp. de ren. & veſic. calcul.*

§. 20. *Hernioſum* patrem filium pariter ſuum diſponere *Autor. ſupra cit.* aliquot munitus exemplis aſſeruit, nec rationibus deſtitutus eſt, quarum præcipuam hanc ſubminiſtrat: reverâ, ſcribit, ſemen maſculum rationem efficientis in generatione hominis habet, & in generabili ſuo naturæ ſpiritu, iſtius ſubjecti, unde manavit, ideam quandam continet, quam deinde ſanguini materno, quem ſtatim, ac in uterum receptum eſt, attraxit, & ſolus materia generationis eſt, (niſi impediatur aut corrigatur) imprimit. Nec aliorum deficiunt obſervationes: *Valeſcus de Taranta l. 26. c. 8.* hernioſos ex ſimilibus parentibus in tertiam generationem vidit, quod idem *H. Fabritius Hildanus* ſuô calamô & experientiâ ſubſcribit & atteſtatur de integrâ proſapia utplurimùm herniis obnoxia, ne quidem ſequiori ſexu exceptô. Multum huc temperamentum humidum parteſque corporis molles & teneras contribuere fortè non incongruè ſuſpicor, ùt in pueris mollities talis & teneritas, in ſenibus humiditas facilem inteſtinis & omento deſcenſum ſuadent aut prolapſum.

§. 21. *Eryſipelas* ſuam hinc promtè originem ſumit, labe inquinante cum parentum ſanguine & temperamento conveniente per con-

D tagium

tagium ſeminale transportatâ. *Sennertus* temperaturam hepatis calidiorem & aliquô modô humidam à parentibus in liberos tranſeuntem non rarò malum hoc in liberis fabricare credit *l. 2. de febr. c. 16.* in re conſentio, quà partem diſſentio; ſanguinis enim veriùs quàm hepatis hoc *μίασμα* eſt, cui ſuum etiam calorem hepar debet. Vide *Schneiderum de catarrh. Conringium de cal. innat. Dn. Præſidem extiſpic. hepat.* §. 7.

§. 22. *Scabiei* ſemina ſpargunt liberorum in ſanguinem parentes, dum crudum ad generationem ſanguinem, ſalinis acribus & harum ſimilibus imprægnatum ſcoriis ipſi ſæpe ſcabie affecti conferunt; *κακῦ κόρακος κακὸν ὠόν*: præcipuè verò fœtidiſſima illa ſive Hiſpanica ſive Indica ſcabies, *Lues Venerea* vulgò dicta, votô frequentius virulentum ſuum contagium ita multiplicat. An à matre magis, an patre fiat, lis inter *Doctores* gliſcit; ſunt, qui de matre dubitant, quod ſecundùm *plures* ſemen fœcundum non conferat, nec ſanguine ſuô fœtum in utero alat; ſunt, qui patrem abſolvunt, quod tantillum, quod contribuit, contagium ſpirituoſum, reliquô ſeminis *ὄγκῳ* iterum effluente, non ſufficiat. Sed ſalva, me judice, ex utraque parte res eſt: ſuum enim ſemen mulieri denegare, contra ſenſum & ſanam rationem dicitur, proquè hujus cauſa *Diemerbroccius* ſtrenuè militat *l. 6. l. 1. c. 27.* & utut ſanguine ſuô mater immediatè fœtum in utero non nutriat, ſuccum tamen nutritium alium, quicunque ſit, ſuppeditare neceſſe habet, quo cum labem hanc ſanguini & toti corpori præſentem de facili commiſcet & diffundit. Nec gravius de patre dubium ſupereſt, cùm mole non agat, ſed virtute & ſpiritu contagium hoc, quô ſanô, ſi ſufficit ut uterum fœcundet pater, eôdem p. n. diſpoſitô ut fœtum inficiat & fermentaceâ malignitate contaminet, ſufficiet: Tantillum rancidi hujus fermenti venerei per mutua oſcula, communia pocula, transplantatum, ſuccum & ſanguinem conſumere novit; tantillum contagii peſtilentialis aëre hauſtum, ſalivâ deglutitum, vitâ hominem ſubitò exuit; de ſimilibus idem judicium: utriusquè infectionis exempla obvia ſunt.

§. 23. Porrò cùm nonnunquam *μίασμα* luis venereæ *ſpinæ ventoſæ* anſam præbere conſueverit ex *Georg. Abrahamo Mercklino annot. in Ioſeph. Pandolphinum de hac c. 4.* & hîc contagium ſeminale ſubolfactu difficile non eſt, eoque magis, quod *M. Aurelius Severinus* cauſam ex

pri-

primis ſpermatis & menſtrui ſanguinis, ſecundùm vulgarem, inquinamentis non repurgatis, accerſat, *podarthrac. c. 14.* Virulentum hunc humorem, acrem, ſalinum, aut quibuscunque aliis hinc inde nominibus veniat, quæ videri collecta poſſunt apud *Merclinum in annot. jam cit. in c. 3.* eâdem fœtus cum cæteris ſordibus facilitate imbibit.

§. 24. Cum ſpermate (ſale hæreditariô, podagricô, tincturâ ſalinâ arthriticâ) commaculato ſecundùm *Ioh. de Concoregio*, ex parentum culpâ inquinato juxta *Bernardum de Gordonio*, transmigrare in ſobolem podagram, & arthritidis ſpeciem omnem traduci, luce meridianâ clarius eſt; de quo traduce veriſſimè, falsô licet ſtylô, *Iohannes Balde in ſolat. podagric. part. 1. §. 1.* lectu ideò dignus judicavit. Ego rivum claudo, ex ſuperioribus, priusquam finiam, nonnulla tamen ſub examinis incudem breviter vocaturus:

§. 24. Cur nimirum malum hæreditarium nunc citiùs, nunc tardiùs in actum erumpat, nunc planè non? cur non ſub ætate eadem, eôdem vitæ ſtatu, eundem progreſſum ſumat, partes interdum mutet, iisdem ubique ſymptomatibus non incedat, nunc graviùs nunc leviùs affligat, citiùs aut breviùs terminet, nunc in omnes nunc in aliquos liberos eat? ℞. Agens omne agit pro diſpoſitione & receptivitate ſubjecti ſui: agit cauſa naturalis poſitis omnibus ad agendum requiſitis & non impeditis. Quod ſi ergò ſeminia hæc parentalia non pari in omnibus tempore, nec eâdem gravitate aut vehementiâ, in actum eant, non fit, quod non adſint, ſed quod non excitentur; latitat enim anguis hic in herba, donec ſtimulatus aut irritatus proſiliat. Impedimento ſæpè eſt diverſa liberorum natura & temperamentum, quô eôdem rariùs gemelli, eâdem licet matre nati, eôdem ſub eôdem tempore uterô & hoſpitiô uſi, alimentô eôdem nutriri gaudent, unde robuſtior unus plerunque, debilior alter, raroque uterque ex hac cauſa vivax deprehenditur; temperatur ſubinde unius ſeminis malitia alterius ſexûs bonitate, promovet & ſuſpendit præmaturam mali progerminationem mater ipſa uterum gerens ſuo jam magis jam minus indulgens genio, lactans rerum non naturalium uſum, aëris, cibi, potûs &c. legitimum benè vel malè obſervans, unde hæreditaria διάθεσις in aliis, leviter præſertim impreſſa, facilè ſupprimitur & quaſi deletur, in aliis magis radicatur & confirmatur. Fœtus ipſe ſibi ſuæque

valetudini quam maximè conſulit, utque diſpoſitio hæc vitioſa vel ſopiatur, vel extincta in ſe penitus videatur curat, ſi hoc ſibi ſigillum impreſſum temperantiâ vitæ victusque eluere ſtudeat, nec, quam parentes viam fortè monſtrarunt intemperantiâ ſuâ ad hanc malam diſpoſitionem, ſequatur; ſi medicamentis convenientibus principiis obſtiterit: ſecus ſi fit, qui ſopiti in primis annis & juventute videntur hæreditarii igniculi, in provectiori ſæpe ætate gliſcere iterum, imò in nepotibus reviviſcere incipiunt. Partem ſubinde mutat malum pro ſanguinis ipſius diſpoſitione miaſmatis talis vectoris, membrorum conſtitutione, externarum cauſarum occaſione modò huc modò illuc magis invitante, ad renes hincque derivatum, calculos, ad articulos protruſum chiragram, podagram, &c. ad alia apta loca præcipitatum ulcerum tàm internorum, quàm externorum cauſa fit.

Tantum !

DEO SIT LAUS ET GLORIA!